

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

k návrhu

„2. aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje“
verze ke společnému jednání

Předkladatel koncepce: Krajský úřad Středočeského kraje
Zborovská 11
150 21 Praha 5

Zpracovatel koncepce: Urbanistický atelier UP24
K Červenému vrchu 845/2b
160 00 Praha 6

Zpracovatel vyhodnocení: **Mgr. Alena Kubešová, Ph.D.**
Atelier T-plan, s.r.o.
Na Šachtě 497/9
170 00 Praha 7 – Holešovice

autorizace dle § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), č.j. 14168/ENV/16

Mgr. Eva Volfová

autorizace dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), č.j. 9778/ENV/15-451/630/15

Stručný popis koncepce:

Dne 23. 6. a 27. 6. 2014 schválilo Zastupitelstvo Středočeského kraje svým usnesením č. 054-12/2014/ZK pořízení 2. aktualizace Zásadách územního rozvoje Středočeského (dále jen „2AZÚR SČK“).

Důvodem pořízení 2AZÚR SČK je potřeba funkčních zásad územního rozvoje, které budou obsahovat kompletní systém dopravní infrastruktury. Tento systém byl v Zásadách územního rozvoje Středočeského kraje rozsudky Krajského soudu v Praze, resp. Nejvyššího soudu ČR, narušen zrušením několika veřejně prospěšných staveb (dále jen „VPS“), které jsou jeho významnou součástí. Jedná se o stavby, které mají význam nejenom pro dopravu ve Středočeském kraji, ale dotýkají se významně i zájmů hl. m. Prahy, zájmů republikových a dokonce i evropských.

Předmětem 2AZÚR SČK jsou tyto zrušené části Zásad územního rozvoje Středočeského kraje:

VPS D001 – Silniční okruh kolem Prahy (dále též „SOKP“) úsek Ruzyně – Březiněves (+2x MÚK)

VPS D006 – doplnění MÚK Odolena Voda

VPS D011 – Silniční okruh kolem Prahy (SOKP) úsek Březiněves – R10 (+1x MÚK)

VPS D054 – propojení Vestec (II/603) – Újezd (D1), tzv. Vestecká spojka

VPS D204 – železniční trať Praha – Bystřice u Benešova (úsek Praha – Strančice)

VPS D300 – plocha rozvoje letiště Praha/Ruzyně (Letiště Václava Havla Praha)

Součástí 2AZÚR SČK je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území ve smyslu ustanovení § 42 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).

Průběh posuzování:

Souběžně se zpracováním návrhu 2AZÚR SČK proběhlo vyhodnocení vlivů 2AZÚR SČK na udržitelný rozvoj území v souladu s ustanovením § 42 odst. 6 stavebního zákona a dle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. Součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně vyhodnocení vlivů na veřejné zdraví a vyhodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 (dále jen „vyhodnocení SEA“).

Společné jednání o návrhu 2AZÚR SČK a projednání vyhodnocení vlivů na trvale udržitelný rozvoj území návrhu 2AZÚR SČK proběhlo dne 11. 12. 2015 v budově Krajského úřadu Středočeského kraje.

Ministerstvu životního prostředí (dále také jen „MŽP“) byla dne 8. 8. 2016 doručena žádost o vydání stanoviska k návrhu 2AZÚR SČK podle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (dále také jen „stanovisko SEA“ nebo „toto stanovisko“). Žádost byla předložena včetně návrhu 2AZÚR SČK, vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, obdržených stanovisek, připomínek a vyjádření podle § 37 odst. 6 stavebního zákona. S ohledem na množství obdržených podkladů a nutnost jejich náležitého prostudování si MŽP vyžádalo prodloužení lhůty pro vydání stanoviska SEA o 30 dnů.

Popis posuzování:

Vyhodnocení SEA bylo vypracováno autorizovanou osobou v souladu s požadavky stavebního zákona a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Postup hodnocení vlivů 2AZÚR SČK na životní prostředí vychází z Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů Politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje na životní prostředí vydaného ve Věstníku MŽP ČR č. 02/2015. Vyhodnocení SEA je tvořeno textovou a grafickou částí doplněné o tabulkové a grafické přílohy (schémata, kartogramy).

V rámci vyhodnocení SEA byly hodnoceny plochy a koridory vymezené 2AZÚR SČK, a to v míře podrobnosti dané měřítkem tiskových výstupů výkresové části 2AZÚR SČK (měřítko 1:100 000). Grafická část vyhodnocení SEA 2AZÚR SČK byla zpracována taktéž v měřítku 1:100 000.

Hodnocení vlivů na obyvatelstvo a složky životního prostředí ve všech případech vychází z identifikace potenciálních vlivů a z expertního odhadu jejich rozsahu a významnosti. Míra podrobnosti hodnocení včetně kvantifikace jejich rozsahu a významnosti odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr/požadavek) v rámci 2AZÚR SČK definován nebo vymezen.

Návrhové části 2AZÚR SČK s konkrétním územním průmětem ve výkresové části (koridory a plochy) jsou (s výjimkou vlivů na ovzduší) posuzovány především na základě své prostorové superpozice vůči průmětům environmentálních limitů zobrazitelných v měřítku 1:100 000. Jelikož imisní zatížení je proměnlivé a nelze jej přesně zakreslit do mapy, jsou vlivy na ovzduší posuzovány na základě údajů o imisních koncentracích a u silničních staveb na základě trasování (vzdálenosti koridoru od obytné zástavby).

Hodnoceny byly vlivy na ovzduší, obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, flóru a faunu, půdu, horninové prostředí, vodu, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a krajinu.

Hodnocením byly sledovány vlivy přímé, sekundární, synergické, kumulativní, krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé, trvalé, přechodné, kladné i záporné. Odhad významnosti vlivů byl proveden expertním odhadem vyjádřeným semikvantitativní pěti stupňovou Likertovou škálou: (-2, -1, 0, +1, +2, -), tedy od potenciálně negativního vlivu (-2) až po potenciálně pozitivní vliv (+2). Kompletní hodnocení všech ploch a koridorů vymezených 2AZÚR SČK je uvedeno v tabulární příloze vyhodnocení SEA.

Pro plochy a koridory, jejichž hodnocením byly identifikovány potenciální negativní vlivy na sledované složky životního prostředí, jsou v tomto stanovisku navržena opatření k vyloučení, omezení, případně kompenzaci identifikovaných negativních vlivů.

Návrh ukazatelů pro sledování vlivů 2AZÚR SČK na životní prostředí obsažený v kap. 10 vyhodnocení SEA je potřebné posuzovat komplexně s pravidly obsaženými v právních předpisech a navrženými kompenzačními opatřeními. Z tohoto pohledu lze pravidla monitoringu považovat za dostatečná v souvislostech stavebního zákona, jenž stanoví povinnost pořízení zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje nejpozději do 4 let po jejich vydání (§ 42 odst. 3) a rovněž ukládá pořizovateli průběžně aktualizovat územně analytické podklady a každé 2 roky pořídit jejich úplnou aktualizaci (§ 28 odst. 1).

Z logiky věci vyhodnocení SEA stejně jako stanovisko SEA upozorňuje na potenciální environmentální problémy vyplývající nejen bezprostředně ze schválení 2AZÚR SČK, ale též na možné vlivy, které mohou nastat na dalších úrovních plánování nebo při realizaci jednotlivých záměrů.

Součástí procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí (dále také jen „proces SEA“) bylo rovněž posouzení vlivů koncepce na území evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“) ve smyslu ustanovení § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

Vyhodnoceny byly kvantitativní i kvalitativní stránky vlivu na lidské zdraví, a to jak ve vztahu k jednotlivým záměrům, tak i koncepce jako celku (kap. 6 vyhodnocení SEA). Vlivům na lidské zdraví a obyvatelstvo se následně věnuje též netechnické shrnutí vyhodnocení SEA.

Závěry posuzování:

V průběhu posuzování nebyly shledány významné negativní vlivy, které by bránily realizaci koncepce jako celku nebo které by vylučovaly nebo plošně omezovaly realizaci některého z navrhovaných koridorů. 2AZÚR SČK v předloženém rozsahu lze proto z hlediska možných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví hodnotit jako přijatelnou. Potenciálně negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví budou vyloučeny či minimalizovány provedením opatření a respektováním podmínek a požadavků obsažených v tomto stanovisku.

Plochy a koridory vymezené 2AZÚR SČK nemají významně negativní vliv na EVL a PO. Vzhledem k tomu, že hodnocená 2AZÚR SČK nepřináší u některých navržených jevů dostatečně podrobné údaje, které by umožnily přesně stanovit konkrétní míru negativního vlivu na jednotlivé EVL či PO, resp. jejich předměty ochrany, je potřeba přenést požadavek na posouzení vlivu konkrétních budoucích záměrů na EVL a PO dle § 45h a § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny do dalších fází povolovacího procesu. U konkrétních budoucích záměrů je v souladu s povinnostmi danými platnou právní úpravou zapotřebí požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody, zda může daný záměr samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území EVL nebo PO (§ 45i zákona o ochraně přírody a krajiny).

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle ustanovení § 21 písm. l) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, na základě návrhu 2AZÚR SČK, podkladů podle § 37 odst. 6 stavebního zákona a vyhodnocení SEA vydává postupem podle § 10g zákona o posuzování vlivů na životní prostředí z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu

„2. aktualizace Zásad územního rozvoje Středočeského kraje“

verze ke společnému jednání

a stanoví podle § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí následující požadavky, kterými budou zajištěny minimální možné dopady 2AZÚR SČK na životní prostředí a veřejné zdraví

- 1) V územních plánech dotčených obcí upřesnit vymezení koridorů dopravy (u silničních staveb včetně polohy mimoúrovňových křižovatek) s ohledem na:
 - a) přednostní zajištění minimalizace vlivů emisí a hlukové zátěže na kvalitu obytného prostředí; za tímto účelem v úsecích s prokázanými vlivy zajistit prostorovou rezervu pro realizaci nezbytných ochranných opatření,
 - b) zajištění prostupnosti území pro pěší a cyklisty a omezení negativních důsledků fragmentace krajiny, přednostně v místech křížení stávající cestní sítě.
- 2) Při umisťování nových areálů výroby, skladování nebo občanského vybavení v blízkosti ploch a koridorů vymezených v rámci 2AZÚR SČK zohledňovat aktuální stav hlukové a imisní zátěže dotčeného území ve vztahu k riziku možného překročení platných hygienických limitů v důsledku umístění nové stavby.
- 3) V navazujících fázích územní a projektové přípravy staveb, pro jejichž umístění vymezuje koridory 2AZÚR SČK:
 - a) minimalizovat rozsah záboru zemědělského půdního fondu (ZPF) I. a II. třídy ochrany,
 - b) křížení vodních toků se silničními stavbami řešit s ohledem na ochranu odtokových poměrů dostatečně kapacitními mostními objekty,
 - c) vyloučit, případně minimalizovat zásah do biocenter územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“), křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru,
 - d) minimalizovat vlivy na režim povrchových vod.

Zpracovat k jednotlivým navrhovaným koridorům následující požadavky týkající se jejich realizační přípravy a zpřesňování v územních plánech obcí:

Záměr D001 - Silniční okruh kolem Prahy (SOKP), úsek Ruzyně - Březiněves (+2x MÚK)

- 4) V prostoru jižního okraje přilehlé chráněné zástavby Horoměřic vytvořit územní podmínky pro realizaci protihlukových opatření s rezervou 3dB.

- 5) V úsecích, ve kterých by vlivem umístění pozemní komunikace (s ohledem na § 11 odst. 1, písm. b) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů) došlo v oblasti jejich vlivů na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 k uvedenému zákonu, nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, vytvořit územní podmínky pro realizaci opatření v takovém rozsahu, která zajistí na území obcí Horoměřice a Zdiby, že imisní příspěvky PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂ a B(a)P v okrajové obytné zástavbě nepřesáhnou 1% ročního imisního limitu.
- 6) V místech přiblížení komunikace k obytné zástavbě realizovat v dostatečném rozsahu vegetační bariéru s protiprašnou funkcí.
- 7) Minimalizovat vliv na předměty ochrany přírodní památky Housle, zejména v období výstavby.
- 8) V územním plánu (ÚP) Zdiby upřesnit vymezení koridoru s cílem minimalizace vlivů na lesní remíz jižně od cesty Zdiby – Březiněves, v jihovýchodní části správního území obce.
- 9) V bezprostřední časové návaznosti realizovat úsek SOKP 520 (D011).

Záměr D006 - doplnění MÚK Odolena Voda

- 10) V dalších fázích územní a projektové přípravy staveb upřesnit nárůst hlukové zátěže podél komunikací v zastavěném území města Odolena Voda v důsledku realizace mimoúrovňové křižovatky (MÚK) a na základě výsledků navrhnout a realizovat adekvátní protihluková opatření pro ochranu zástavby podél komunikace.
- 11) Při návrhu využití území, které navazuje na koridor dálnice D8 v prostoru navržené MÚK, zohlednit možné dopady dopravy na hygienu prostředí a do blízkosti budoucí MÚK neumísťovat nově citlivé funkce (zejména bydlení, školství, zdravotnictví).
- 12) V zástavbě podél komunikací navazujících na MÚK a procházejících přes obytnou zástavbu města Odolena Voda vytvořit územní podmínky pro výsadbu ochranné zeleně s protiprašnou funkcí.

Záměr D011 - Silniční okruh kolem Prahy (SOKP), úsek Březiněves – R10 (+1x MÚK)

- 13) Na území dotčených obcí vytvořit územní podmínky pro realizaci protihlukových opatření ke splnění platných hygienických limitů u veškeré chráněné zástavby s rezervou 3dB.
- 14) V úsecích, ve kterých by vlivem umístění pozemní komunikace (s ohledem na § 11 odst. 1, písm. b) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů) došlo v oblasti jejich vlivů na úroveň znečištění k překročení některého z imisních limitů s dobou průměrování 1 kalendářní rok uvedeného v bodech 1 a 3 přílohy č. 1 k uvedenému zákonu, nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, vytvořit územní podmínky pro realizaci opatření v takovém rozsahu, která zajistí na území obcí Veleň, Přezletice, Podolanka a Jenštejn, že imisní příspěvky PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂ a B(a)P v okrajové obytné zástavbě nepřesáhnou 1% ročního imisního limitu.

- 15) V místech přiblížení komunikace k obytné zástavbě realizovat v dostatečném rozsahu vegetační bariéru s protiprašnou funkcí.
- 16) V ÚP obcí Veleň, Přezletice, a Podolanka upřesnit vymezení koridoru s ohledem na minimalizaci zásahu do zastavěného území; v případě ÚP obcí Veleň a Podolanka též koordinovat řešení s ÚP hlavního města Prahy (Miškovice, Vinoř).
- 17) Minimalizovat vlivy na odtokové poměry Mratínského potoka při křížení jeho záplavového území.
- 18) Minimalizovat zásah do lesních porostů podél Mratínského a Vinořského potoka (na území obcí Veleň a Jenštejn).
- 19) Zajistit funkčnost regionálního biokoridoru RK1151, a to i v období výstavby.
- 20) V bezprostřední časové návaznosti realizovat úsek SOKP 518 a 519 (koridor D001).

Záměr D054 - propojení Vestec (II/603) – Újezd (dálnice D1), tzv. Vestecká spojka

- 21) V místech největšího přiblížení komunikace k obytné zástavbě realizovat v dostatečném rozsahu vegetační bariéru s protiprašnou funkcí.
- 22) Na území dotčených obcí vytvořit územní podmínky pro realizaci protihlukových opatření ke splnění platných hygienických limitů u veškeré chráněné zástavby.
- 23) Minimalizovat vlivy na odtokové poměry Vesteckého potoka a Olšanského potoka při křížení záplavových území, minimalizovat vlivy na retenční nádrž Vestec.
- 24) Minimalizovat vlivy na předměty ochrany přírodní památky a regionálního biocentra Hrnčířské louky, a to zejména v období výstavby.
- 25) V ÚP Jesenice upřesnit vymezení koridoru s cílem minimalizace vlivů na lesní porost v k. ú. Zdiměřice u Prahy.
- 26) V ÚP obcí Jesenice a Průhonice v koordinaci s ÚP hl. m. Prahy upřesnit vymezení koridoru s ohledem na minimalizaci vlivů na kvalitu obytného prostředí v lokalitách Rozkoš (Průhonice) a Hrnčíře (Praha – Šeberov).
- 27) V ÚP Vestec upřesnit vymezení koridoru s ohledem na ochranu retenční nádrže na Olšanském potoce.
- 28) Propojení Vestec (II/603) – Újezd (D1), tzv. „Vestecká spojka“ (koridor D054) realizovat až po zprovoznění úseku SOKP Běchovice – dálnice D1 (na území Středočeského kraje koridor D003).

Záměr D204 – železniční trať Praha – Bystřice u Benešova (úsek Praha – Strančice)

- 29) Minimalizovat vlivy na přilehlou obytnou zástavbu okolních sídel (Říčany, Voděrádky, Světice, Otice, Svojšovice, Všechromy) včetně splnění hlukových limitů u veškeré chráněné zástavby v povrchových úsecích stavby, a to i v období výstavby.
- 30) Na území dotčených obcí vytvořit územní podmínky pro realizaci protihlukových opatření ke splnění platných hygienických limitů u veškeré chráněné zástavby.
- 31) Minimalizovat vlivy na režim a jakost povrchových a podzemních vod, zejména v tunelových úsecích stavby.

32) Minimalizovat zásah do lesních porostů na území obce Strančice (k. ú. Otice u Svojšovic).

Záměr D300 - Plocha rozvoje letiště Praha/Ruzyně (Letiště Václava Havla Praha)

- 33) Územní rozvoj obcí, dotčených rozvojem letiště Václava Havla Praha, řešit s ohledem na potřebu zajistit splnění hlukových limitů při vymezení nových ploch pro bydlení včetně ploch smíšených obytných a ploch veřejného občanského vybavení (zejména pro vzdělání a výchovu, sociální a zdravotní služby).
- 34) Navrhnout a realizovat opatření k omezení a kompenzaci vlivů hlukové zátěže z letového provozu v zastavěném území obcí dotčených vymezením nového ochranného hlukového pásma.
- 35) Vyloučit znečištění povodí Zákolanského potoka z důvodu ochrany stanoviště chráněného druhu raka kamenáče.
- 36) Vytvářet územní podmínky pro napojení letiště na ostatní druhy dopravy, zejména železniční.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu podle § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a příslušných ustanovení stavebního zákona zohlednit požadavky vyplývající z tohoto stanoviska. Schvalující orgán je dále povinen postupovat podle § 10g odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí rovněž upozorňuje na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu bodu 10 přílohy stavebního zákona.

Předkladatel koncepce zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vypořádání všech stanovisek dotčených orgánů, vyjádření, námitek a připomínek obdržných po celou dobu přípravy koncepce včetně veřejného projednání, a to jak ke koncepci, tak i k jejímu vyhodnocení SEA.

V případě, že bude koncepce upravena na základě podaných stanovisek, připomínek a vyjádření dle § 37 odst. 2 až 5 stavebního zákona, je nutné v upravovaném rozsahu dopracovat vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, zejména jeho části A a B.

Mgr. Evžen DOLEŽAL v. r.

ředitel odboru

posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence

(otisk kulatého razítka se státním znakem)